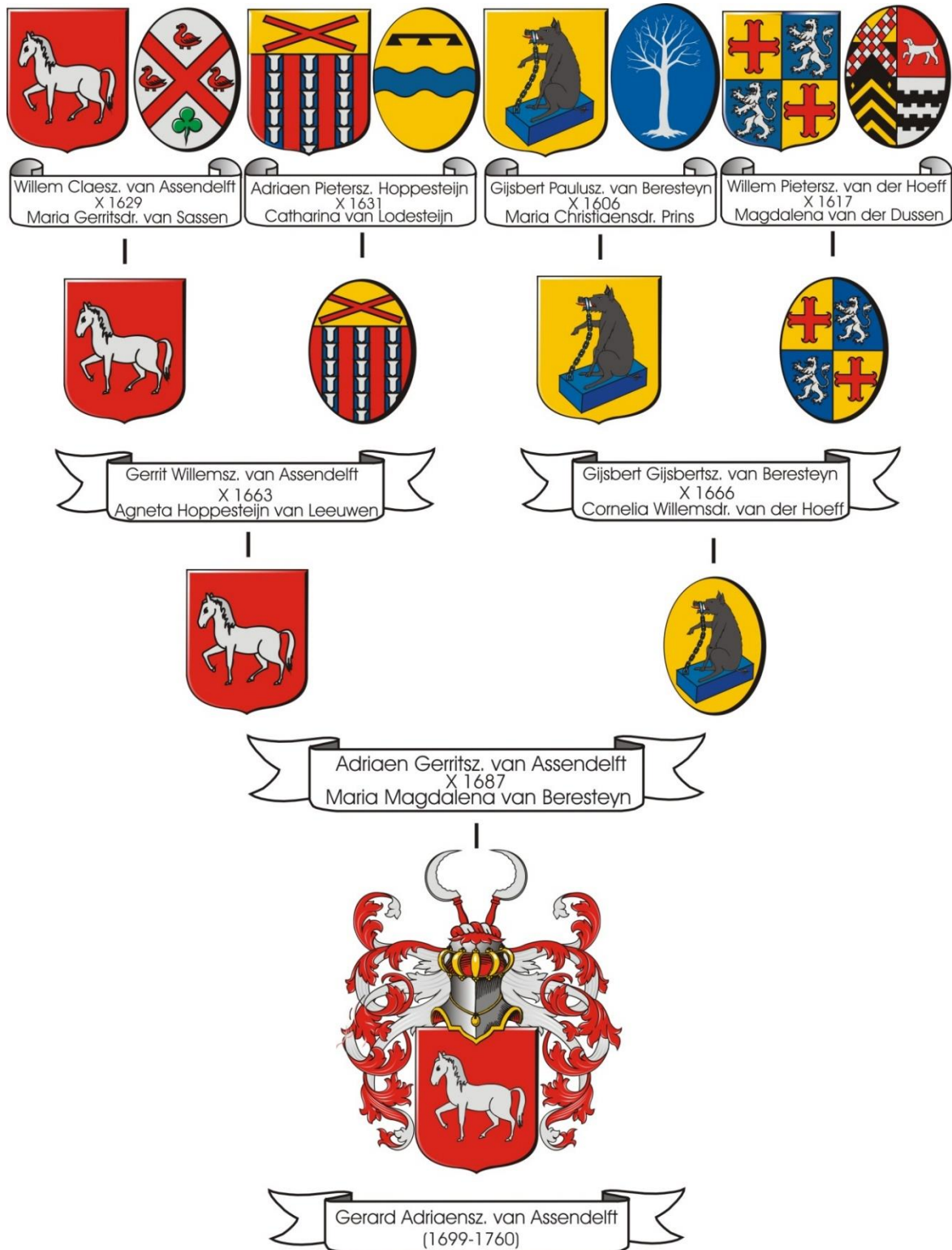

De 14 kwartieren van Mr. Gerard Adriaensz. van Assendelft

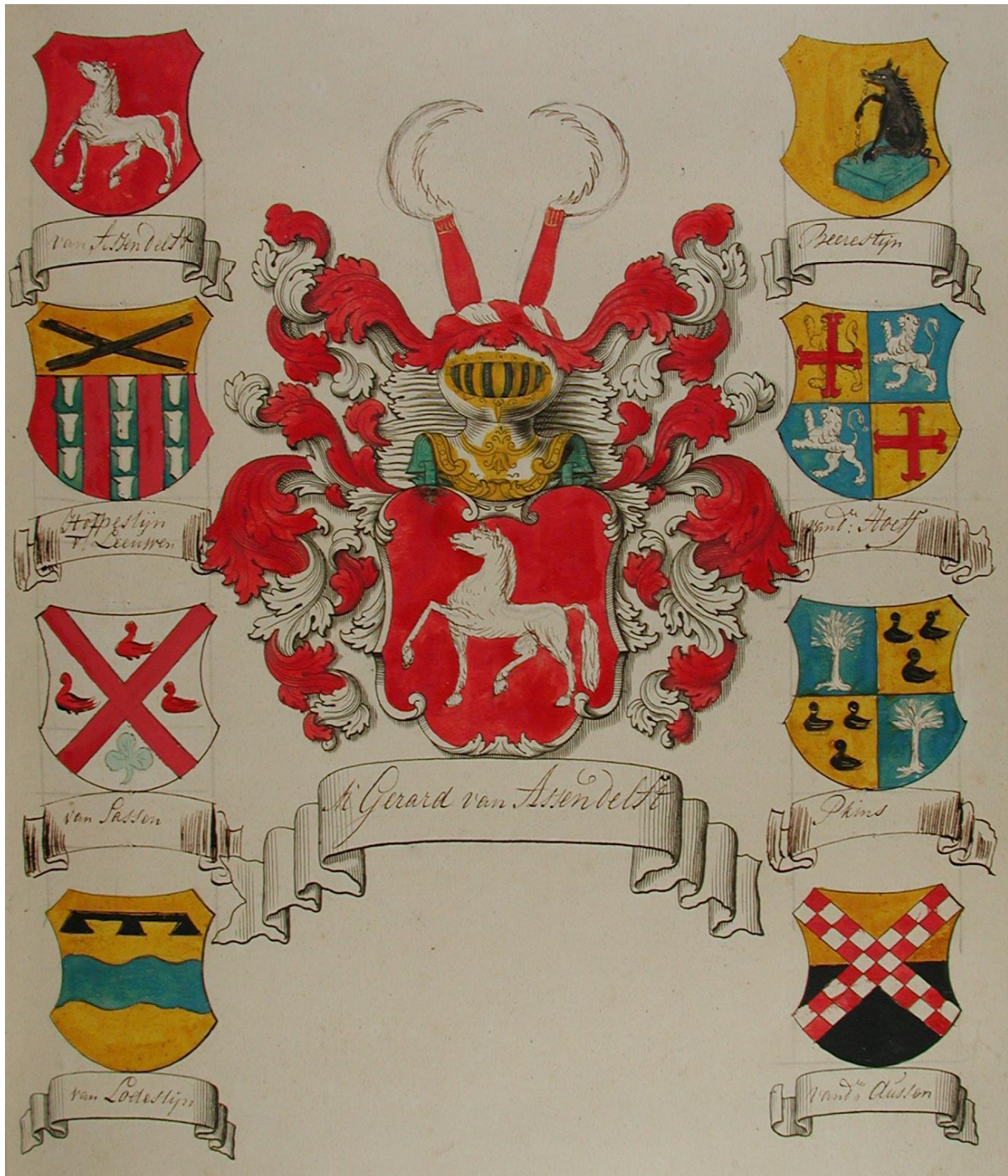
door

H.K. Nagtegaal en H.M. Morien

Dit artikel is gepubliceerd in Gens Nostra jrg. 70 (2015), blz. 398-410.

Deze kwartierstaat is er één uit de “Kwartierstaten van Delftse Vroedschappen” van Mr. Willem van der Lely, burgemeester van Delft (1698-1772).¹ De oorspronkelijke wapens waren gearceerd, de gegevens zijn nu verder uitgewerkt waar nodig gecorrigeerd en van bronnen voorzien. Begin 20ste eeuw zijn de oorspronkelijke teksten van dit wapenboek zonder wapens in fragmenten door L.G.N. Bouricius in *De Nederlandsche Leeuw* gepubliceerd.²

Het wapen van Mr. Gerard van Assendelft staat ook met zijn kwartierwapens afgebeeld in het wapenboek van Schulerus.³ Zowel Van der Lely als Schulerus leefden in de 18de eeuw toch komen niet alle wapens exact overeen.

In het handschrift "*Kwartierstaten van Delftse Vroedschappen*" en andere wapenboeken van Van der Lely wordt de beer in de wapens van Van Beresteyn met en zonder keten afgebeeld. De oorspronkelijke tekening was zonder, maar in dit geval volg ik het Schulerus en het Nederland's Adelsboek waar de beer gemuilband aan een keten met de steen is verbonden.

De wapens Prins en Van der der Dussen bij Schulerus zijn versies uit de 18de eeuw. Van der Lely weergeeft de oorspronkelijke wapens.

De kwartieren in het wapen van Magdalena Lucasdr. van der Dussen moeten voorstellen: I Van der Dussen; II Bruijn; III Drapenier; IV Van Kijfhouck. Het wapen Bruijn is haar oorspronkelijke wapen. Alle andere kwartieren zijn door haar grootvader geïntroduceerd om adellijke status uit te stralen wat echter niet zijn kwartieren waren.

I

1. *Mr. Gerard Adriaensz. van Assendelft*, geb. 19-8-1699, ged. Delft 20-8-1699, ingeschreven als student te Leiden 20-4-1717,⁴ lid van de ridderlijke broederschap genaamd "De Confrérie van de Handbusch binnen Delft" 1720, waarvan schutterkoning 1723,⁵ secretaris van de baljuwschappen Hof van Delft, Vrijenban, Abtsregt, Biesland, Groeneveld, en 't Woudt, commissaris van huwelijkse zaken 1722, rentmeester van het Oude Mannen- en Vrouwenhuis 1727, secretaris van Delfland, secretaris van Hof van Delft, secretaris loco patris, secretaris van de "Groote Visscherij" 1732, veertigraad van Delft 1734-1739, havenmeester van Delfshaven 1736-1738, weesmeester 1739, secretaris van de weeskamer 1739-1760,⁶ wonend aan de Koornmarkt 1749, had twee dienstmeiden, een naaister en een knecht in dienst 1749,⁷ overl. 5-4-1760, begr. Delft (N.K.) 11-4-1760,⁸ tr. (otr. Delft 22-5-1723) 8-6-1723 *Maria Apollonia van der Lelij*, geb. 2-3-1703, ged. Rotterdam 6-3-1703, begr. Delft (N.K.) 30-6-1769 met 18 lijkdragers, koetsen en een wapendrager, eigen grafkelder, de wapenkas was 9 voet hoog, 5 voet en 9 duim breed, acht kwartieren, dochter van Sijbrant van der Lelij, schepen van Rotterdam, en Maria Dircksdr. Heemskerk van Beest.⁹

II

2. *Mr. Adriaen Gerritsz. (Gerardsz.) van Assendelft*, geb. Delft 31-8-1664, ged. dezelfde dag (N.K.), ingeschreven als student te Leiden 17-3-1682,¹⁰ promoveerde te Harderwijk 7-6-1686,¹¹ als advocaat wonend te Den Haag 1687, luitenant, daarna kapitein bij de schutterij van Delft, rentmeester weeshuis te Delft 1688, baljuw van Schipluiden en St. Maartensregt, secretaris van de baljuwschappen Hof van Delft, Vrijenban, Abtsregt, Biesland, Groeneveld, en 't Woudt, secretaris van Delfland 1692-1722, lid van de ridderlijke broederschap genaamd "De Confrérie van de Handbusch binnen Delft" 1693, landgifter, secretaris loco patris, veertigraad van Delft 1695-1734, schepen 1699-1708, thesaurier 1709, 1711-1714, adjunct ter dagvaart 1716, 1724, 1729, weesmeester 1717, 1718, 1721, 1725, 1726, burgemeester 1722, 1723, 1727, 1728, regent van het Oude Mannen- en Vrouwenhuis 1723, bewindhebber W.I.C. 1717, kerkmeester van de Oude

- en Nieuwe Kerk 1727, overl. Delft 2-8-1742, begr. Delft (N.K.) 8-8-1742,⁶ tr. Delft (huw. voorw. 1-8-1687, otr. ald. 3-8-1687) (Waalse kerk) 18-8-1687:
3. *Maria Magdalena van Beresteyn*, geb. Delft 22-7-1667, ged. Delft 24-7-1667, maakte 19-1-1682 na de dood van haar vader een testament, oud 14 jaar, en benoemde haar moeder en bij diens overlijden haar broer Paulus tot universeel erfgenaam, jd. wonend te Delft 1687, moeder van het Meisjeshuis 1707, wonend aan de Oude Delft 1715, overl. Delft 14-9-1715, begr. Delft (O.K.) 20-9-1715. ^{6 12 13}

III

4. *Gerrit (Gerard) Willemsz. van Assendelft*, ged. Delft 5-10-1634, notaris 1660-1692,¹⁴ secretaris en penningmeester van Delfland, landgifter in het Hof van Delft, secretaris van Vrijenban, Abswoude, wonend aan de Oude Delft 1692, overl. 4-7-1692, begr. Delft (N.K.) 28-7-1692, tr. Delft (otr. ald. 24-3-1663) 11-4-1663:
5. *Agneta Adriaensdr. Hoppesteijn van Leeuwen*, geb. 5-1-1645, jd. wonend aan de Jacob Gerritsstraat te Delft 1663, moeder van het Oude- en Nieuwe Gasthuis 1693, overl. 6-1-1711, begr. Delft 12-1-1711.
6. *Mr. Gijsbert Gijsbertsz. van Beresteyn*, geb. Delft 9-8-1630, ged. Delft 11-8-1630, ingeschreven als student in de rechten te Utrecht 1648,¹⁵ te Leiden 18-2-1650,¹⁶ promoveerde ald. 3-4-1653, hoofdman over het 1^e rot in het 2^e kwartier, luitenant der schutterij 1662, veertigraad te Delft 1662-1672 (afgezet), herbenoemd 1680, lid van de confrerie van de Handbusch binnen Delft 1663,¹⁷ ontvanger van de 200ste penning 1667, crebbemeester 1670, schepen te Delft 1671, 1672, 1681, eerste administrateur van het Pieuse Fonds van Maria Duyst, meer bekend als “de Kist van Beresteyn” voor een tijd van vijf jaar 1678, regent van het Fraterhuis 1679, wonend aan de Oude Delft in het huis “Portugael”, dat afkomstig was van de familie Van der Hoeff, na verkoop wonend aan de Koornmarkt 1696, overl. 14-9-1681, begr. Delft (O.K.) 17-9-1681,¹⁸ tr. Delft (otr. ald. 24-12-1666) 12-1-1667:^{19, 20}
7. *Cornelia Willemsdr. van der Hoeff*, geb. Delft 6-2-1629, ged. Delft 13-2-1629, moeder van het nieuwe weeshuis 1678, overl. Delft 29-1-1699, begr. Delft 2-2-1699 met 16 lijkdragers, 16 flambouwdragers en een wapendrager.²¹

IV

8. *Assendelft, Willem Claesz. (Nicolaesz.) van*, geb. 16-7-1606, notaris te Delft 1626-1686, ²² wonend naast de Oude Kerk te Delft 1629 en op de Warmoesbrug 1643, procureur 1636, lid van de ridderlijke broederschap genaamd “De Confrérie van de Handbusch binnen Delft” 1638,²³ sergeant 1648, landgifter en secretaris van Hof van Delft, secretaris van Vrijenban, Absrecht, Biesland, 't Woudt, Woutharnis en Groenevelt, overl. 14-2-1691, begr. Delft (N.K.) 19-2-1691, zoon van Nicolaes Nicolaesz. van Assendelft en Applonia Jacobsdr. van Persijn van Ouwendijk.²⁴ Willem staat afgebeeld als sergeant op het schuttersstuk genaamd “De officieren van het witte vendel”, geschilderd door Jacob Willemsz. Delft in 1648; tr. Delft (otr. ald. 30-6-1629) 15-7-1629:

Willem Claesz. van Assendelft.
Fragment uit het schilderij van Jacob Willemsz. Delft :
De officieren van het witte vendel, 1648.
Collectie Museum Het Prinsenhof Delft.

9. *Maria Gerritsdr. van Sassen*, geb. 13-3-1608, jd. wonend aan de Wijnstraat 1629, overl. 12-12-1678, begr. Delft (N.K.) 16-12-1678, dochter van Gerrit Willemsz. van Sassen en Maritgen (Maria) Jacobsdr. van Tol (Thol).
10. *Adriaen Pietersz. Hoppesteijn van Leeuwen*, geb. jan. 1606, jm. wonend aan de Brabantse Turfmarkt 1631, 1633, 1653, lid van de ridderlijke broederschap genaamd "De Confrérie van de Handbusch binnen Delft 1637", ²⁵ overl. 28-11-1653, begr. Delft 1-12-1653, zoon van Pieter Wemmertsz. Hoppesteijn van Leeuwen en Anthonia Brakel Anthonijsdr.;²⁶ tr. Delft (otr. ald. 15-2-1631) 2-3-1631:
11. *Catharina Arentsdr. van Lodesteijn*, geb. 23-2-1605, jd. wonend aan de Oude Delft 1631, aan de Koornmarkt tegen over het Gasthuis 1679, overl. 21-6-1679, begr. Delft (N.K.) 5-6-1679, dochter van Arend Gijsbertsz. van Lodesteijn en Johanna Hendriksdr. Laaff;²⁷ tr. 2^e Delft (otr. ald. 24-6-1656) 12-7-1656 met de weduwnaar Jacob Thierens, geb. Delft 2-12-1610, med. doctor te Delft, als geneesheer door de W.I.C. naar Brazilië gezonden, schepen van Mauritsstad 1652-1653, overl. Delft 1-5-1664, begr. Delft 4-5-1664, zoon van Jan Jacobsz. Thierens en Suzanne Woutersdr. van Velthoven.
12. *Mr. Gijsbert Paulusz. van Beresteyn (Berensteijn)*, geb. Delft 9-5-1576, ged. dezelfde dag, student Padua 13-1-1600, koopman in meekrap (in een compagnieschap met zijn neef Claes Gael Jansz.), bewindhebber V.O.C. ter kamer Delft 1632, wonend aan de Oude Delft in de Gulden Meebal 1606, 1611, aan de Turfmarkt 1641, overl. Delft 30-10-1641, begr. Delft (N.K.) 4-11-1641, zoon van Paulus van Beresteyn, burgemeester van Delft, en Volckera Claesdr. Knobbert; tr. Rotterdam (otr. ald. 29-10-1606) 12-11-1606;^{28, 29}
13. *Maria Christiaensdr. Prins*, geb. Rotterdam 9-8-1587, wonend aan de Turfmarkt te Delft 1667, overl. Delft 14-9-1667, begr. Delft (N.K.) 20-9-1667, na haar overlijden wordt een staat en inventaris opgemaakt waaruit blijkt dat de boedel 204.307,- gulden bedroeg, dochter van Christiaan Pietersz. Prins en Anna Kievit.
14. *Hoeff (Houve), Willem Pietersz. van der*, geb. 24-4-1594, afkomstig uit Amsterdam, baljuw en dijkgraaf van Delfland 1633-1662,³⁰ compareerde te Delft 4-11-1644 voor de weeskamer, wonend aan de Oude Delft 1617, 1662, overl. 6-5-1662, begr. ald.).K.) 12-5-1662, zoon van Pieter Willemsz. van der Hoeff, burgemeester van Delft, en Bartha van Adrichem;³¹ tr. Delft 16-7-1617:

15. *Magdalena Lucasdr. van der Dussen*, ged. Schiedam 7-4-1597, wonend aan de Hippolytusbuurt te Delft 1617, beleend met 4½ morgen land in het ambacht Kethel 22 augustus 1633 na het overlijden van haar broer Hugo Lucasz. van der Dussen, overl. 11-12-1643, begr. Delft 19-12-1643 (als huisvrouw van Willem van der Hoeff), dochter van Lucas Huygensz. van der Dussen en Soetgen Adriaens Duyst van Santen.³²

Afkorting:

SAD = Stadsarchief Delft

Bronnen en literatuur:

-
- ¹ SAD, archief nummer 176, Collectie W. van der Lely, inv. nr. 25, Kwartierstaten van Delftse Vroedschappen, blz. 146.
- ² L.G.N. Bouricius, Delftse Vroedschappen, in fragmenten in *De Nederlandsche Leeuw* geplaatst (1914 e.v.).
- ³ Bibliotheek TU Delft, Wapenboek van van Schulerus, blz. 20.
- ⁴ W.N. du Rieu, *Album Studiosorum Academiae Lugduno-Batavae 1575-1875*, blz. 852.
- ⁵ SAD, Archiefnr. 309, Scherpschuttersvereniging "Diletto ed Arme", inv. nr. 8, blz. 13 en 35.
- ⁶ R. Boitet, *Beschryving der Stadt Delft (1729)*, Naamlijst van de Heeren Schouten, Burgemeesteren, Schepenen, Thesauriers, Wees- en Havenmeesters der stad Delft.
- ⁷ SAD, Impost 1749.
- ⁸ H.H. Roëll, *Afstammelingen van Mr. Gijsbert van Beresteyn en Cornelia van der Hoeff*; in: *De Wapenheraut*. Jrg. 9 (1908), blz. 421.
- ⁹ SAD, archief nummer 176, Collectie W. van der Lely, inv. nr. 25, Kwartierstaten van Delftse Vroedschappen (18de eeuw), blz. 146. Later is dit handschrift in fragmenten door L.G.N. Bouricius gepubliceerd in *De Nederlandsche Leeuw* (1914 e.v.).
- ¹⁰ W.N. du Rieu, *Album Studiosorum Academiae Lugduno-Batavae 1575-1875*, blz. 651.
- ¹¹ O. Schutte, *Album Promotorum Academie te Harderwijk*, blz. 66.
- ¹² SAD, archief nummer 176, Collectie W. van der Lely, inv. nr. 25, Kwartierstaten van Delftse Vroedschappen (18de eeuw), blz. 146. Later is dit handschrift in fragmenten door L.G.N. Bouricius gepubliceerd in *De Nederlandsche Leeuw* (1915), kol. 114 en kol. 236.
- ¹³ E.A. van Beresteyn en W.F.del Campo Hartman, *Genealogie van het geslacht Beresteyn ('s-Gravenhage, 1954)*, blz. 316-319.
- ¹⁴ F.L. Hartong, *Register der protocollen van de notarissen in Nederland*, blz. 356
- ¹⁵ J.L. Beijers en J van Boekhoven, *Album studiosorum academiae Rheno-traiectinae (1636-1886)*, kol. 19
- ¹⁶ W.N. du Rieu, *Album Studiosorum Academiae Lugduno-Batavae 1575-1875*, blz. 401.
- ¹⁷ SAD, Archief nr. 309, Scherpschuttersvereniging "Diletto ed Arme", blz. 26.
- ¹⁸ E.A. van Beresteyn, *Grafmonumenten en grafzerken in de Oude kerk te Delft*, nr. 67.
- ¹⁹ SAD, archief nummer 176, Collectie W. van der Lely, inv. nr. 25, Kwartierstaten van Delftse Vroedschappen (18de eeuw), blz. 146. Later is dit handschrift in fragmenten door L.G.N. Bouricius gepubliceerd in *De Nederlandsche Leeuw* (1914), kol. 322 en 367.
- ²⁰ E.A. van Beresteyn en W.F.del Campo Hartman, *Genealogie van het geslacht Beresteyn ('s-Gravenhage, 1954)*, blz. 248-251.
- ²¹ SAD, C.F. Gijsberti Hodenpijl, *Opgave der geslachtswapens die zich vóór 1795 bevonden in de Oude en in de Nieuwe Kerk te Delft*, blz. 9.
- ²² F.L. Hartong, *Register der protocollen van de notarissen in Nederland*, blz. 355.
- ²³ SAD, Archiefnr. 309, Scherpschuttersvereniging "Diletto ed Arme", inv. nr. 8, blz. 20.
- ²⁴ W. van der Lely, *Kwartierstaten van Delftse Vroedschappen*; bewerkt door L.G.N. Bouricius in: *De Nederlandsche Leeuw* (1914), kol. 367.
- ²⁵ SAD, Archiefnr. 309, Scherpschuttersvereniging "Diletto ed Arme", inv. nr. 8, blz. 20.
- ²⁶ SAD, archief nummer 176, Collectie W. van der Lely, inv. nr. 25, Kwartierstaten van Delftse Vroedschappen (18de eeuw), blz. 146. Later is dit handschrift in fragmenten door L.G.N. Bouricius gepubliceerd in: *De Nederlandsche Leeuw*, jrg. 33 (1915), kol. 114.

-
- ²⁷ SAD, archief nummer 176, Collectie W. van der Lely, inv. nr. 25, Kwartierstaten van Delftse Vroedschappen (18de eeuw), blz. 146. Later is dit handschrift in fragmenten door L.G.N. Bouricius gepubliceerd in: *De Nederlandsche Leeuw* (1915), kol. 55.
- ²⁸ Van Beresteyn; in: *Nederland's Adelsboek* (1988), blz. 436.
- ²⁹ E.A. van Beresteyn en W.F.del Campo Hartman, *Genealogie van het geslacht Beresteyn ('s-Gravenhage, 1954)*, blz. 144-147.
- ³⁰ Hoogheemsraad Delfland, *Lijst van baljuwen en dijkgraven 1460-1795*.
- ³¹ W. Frijhoff en R.van Drie, *Het wapenboek van de Nederlandse studentenvereniging te Angers 1614-1647*; in: *Jaarboek Centraal Bureau voor Genealogie, deel 44* (1990), blz. 137.
- ³² H.K. Nagtegaal, *Het Delftse geslacht Van der Dussen*; in: *Ons Voorgeslacht* (2005), blz. 333.

